

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiuu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiuu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Adevăratele motive ale războiului mondial.

III. Franția.

Au fost mulți, spune autorul broșurii, cari au crezut, că se va putea ajunge la o alianță între Germania și Franția, spre binele culturii europene. Chiar și Bismarck era foarte aproape de acceptarea ideii acesteia. Spunea în parlament, la anul 1874, următoarele: «Suntem stăpâniți de dorința, de a trăi în bună pace cu Franția. Dacă însă ar fi conflictul inevitabil, și aceasta s'ar putea vedea fără orice îndoială, — atunci guvernul german n'ar putea primi răspunderea în fața conștiinței proprii și în fața națiunii, dacă ar aștepta momentul, care ar fi pentru Franția cel mai potrivit... Toate admonițiile, toate manifestările făcute din parte germană, n'au prins însă în Franția. S'au făcut destule încercări pentru o aplanare oarecare, apreciindu-se după dreptate națiunea franceză, dar fără rezultat. Insuși autorul broșurii scrisese în 31 August 1913 unui general german următoarele: «Dincolo de Vogezi Franția se pregătește de războiu. Și orbul vede, și surdul aude ce se face acolo. În alianță cu Rusia vreau să ne sugrume. Cu Rusia, în pământul căreia zac osemintele celor 500,000 de tineri din Europa de vest, căzuți în campania lui Napoleon. Au uitat Francezii, că sângele acelor eroi căzuți cere încă și astăzi răzbunare? Crede Franția de astăzi, că o alianță imorală, cumpărată pe bani, va da o consfințire istorică armelor franceze? Niciodată! Alianța aceasta e calea spre prăbușire, spre desăvârșita ruină a Franției. Ea vrea și va avea războiu cu Germania, în loc ca în unire cu ea se ducă spre ost cultura europeană».

Misiunea comună culturală și co-

munitatea intereselor franceze și germane a fost recunoscută din partea Francezilor inteligenți, dar realizarea a fost declarată de imposibilă, câtă vreme Germania nu renunță la Alsația și Lorena, — prețul războiului dela 1870-71. Perderea aceasta îi aduce totdeauna aminte Franției înfrângerea de atunci. Poporul francez, conform caracterului său, are atragere spre războiu, se bucură când face cuceriri în străinătate, iubește puterea și domnia, iubește gloriificarea, și cu toate că e foarte bun, foarte ospital: când se vede ofensat în sentimentele sale naționale își pierde cumpătul și e gata de luptă cu toată lumea.

Se crede, că aceasta particularitate națională a Francezilor ar fi o moștenire a amestecării sângelui chelitic și galic cu cel roman. Se poate, ca dorul de cucerire al Romanilor se fi rămas intact și bine conservat în firea Francezilor de astăzi. Formele reprezentării esterne și toate celelalte le vor fi învățat Francezii dela alții, dar amestecul de sânge a rămas la ei cel original. Aristocrația lor însă a fost germană. Și aristocrația a adus cultura în țară și ea a purtat războaiele!. Sub Napoleon I aristocrația de origine germană a Franției a fost aproape întreagă îngropată în mormintele eroilor căzuți pe câmpul de onoare, iar de atunci Franția rățăcește fără conducere în istoria lumii. Gloria din trecut a Francezilor e deci a se atribui conducerii germane, pe care astăzi Franția nu o mai are. Și totuși vrea se realizeze planuri vechi și mari? Dar nu le va realiza. Franția trebuie se fie învinsă. Iși au și rasele legile lor, legi puternice, ca legile naturii, și cine nu le cunoaște și nu se conformează lor, rămâne de rușine cu combinațiunile sale politice.

De altcum Francezul e flexibil, ca nime altul. Dacă îi știe cineva menajă instinctele sale naționale, poate

să-l bage în foc. Aceasta a fost sîngura iscusință a micului și șiretului Gambetta, care a putut chema Franția la o rezistență până la cuțit după catastrofa dela Sedan.

Motivele Franției de a intra necondiționat în actualul războiu sunt deci clare pentru ori și cine. Bolnavă de durere și de mânie pentru rana pricinuită la 1870-71, Franția se vede deschisă din Europa de mijloc, prin puternica Germania și aliata ei, Austro-Ungaria. Arena triumfurilor ei de mai nainte a fost închisă cu o cortină de fier după lupta dela Sedan. Avisată numai la sine, ducea o domnie nedemnă internă și aceasta îi făcea durerea mai mare. Iar un popor, care trăiește între asemenea împrejurări, e copt pentru exploziune, dar e copt și pentru apunere. Francezul singuratic se va putea purta oricât de eroic în războiul acesta, dar cauza Franției va fi totuși pierdută, pentru că nu poate crede nici un Francez, că elementul german, care n'a pătruns încă în Franția, ori a dispărut de aci, n'ar fi element desvoltător de cultură în sensul strict al cuvântului.

Viitorul va trebui se pună pe Franției pe partea Germaniei, care îi va vindeca de răătăciri. Și atunci Nemții și Francezii împreună vor fi chemați singuri se conducă destinele lumii. Războiul cu Franția, care trebuia se urmeze, e pentru Germania un duel cinstit, în care învingătorul nu are alt scop, decât acela, de a strânge în brațe pe cel învins. Germanul nu poartă ură față de poporul afin francez, dar cu mândrie teutonă ridică mânușa ce îi se aruncă. Va întrebuița deci și acuma armele așa, ca să-l admire lumea, chiar și dușmanul. Căci dacă ar fi învinsă Germania, nu numai pentru poporul german ar fi aceasta o nefericire, ci urmarea inevitabilă ar fi subjugarea Europei prin rasa slavă-mongolă. Și atunci înzadar

vor mai căuta statele culturale ale Europei să pună Germania în picioare!.. Dar Franția se va convinge în curând, că perfida Anglie a înșelat o și de astădată, și se va alătura la alianța de pace a puterilor centrale, asigurând în fine pe seama acestei părți de lume pacea, și asigurându-o, atât în contra atacurilor brutale venite din partea Rusiei, cât și în contra intrigelor celor din Anglia, cari au predicat mereu pacea, pentru a se putea pregăti cât se poate mai bine de războiu.

Războiul.

În mod oficios se comunică, cumcă în Polonia rusască, unde trupele germane de sub comanda generalului Hindenburg s'au fost retras pentru a lua o nouă formațiune, s'au început luptele de nou. Mai multe atacuri de ale trupelor rusești au fost respinse și rândurile trupelor dușmane au fost sparte. În Galizia apoi, pe la Turka și Sary-Sambor, a decurs lupta cu îndârjire mai multe zile, fiind terminată cu desăvârșita învingere a trupelor noastre. Două divizii de infanterie și o brigadă de cavalerie de ale Rușilor au fost scoase din pozițiile lor și luate la goană. Sary-Sambor a ajuns de nou în posesiunea austriacilor. În luptele acestea 2700 de Ruși au ajuns în captivitate. Trupele rusești, cari se retrag, sunt urmărite de trupele noastre austro-ungare.

În Bucovina încă s'a dat o luptă însemnată, la Cernăuți. Au fost la început mai multe ciocniri mai mici, terminate toate în mod nefavorabil pentru Ruși. În 28 Octomvrie apoi s'au prezentat la comandantul trupelor noastre din Cernăuți doi trimiși ai comandantului trupelor rusești, cari au cerut să fie predat orașul Cernăuți, capitala Bucovinei, de nou în stăpânirea Rușilor, căci altcum artileria ru-

FOIȘOARĂ.

Regele Carol Intemeietorul.

Schiță biografică.

De Ioan Scurtu

Născut în ziua de 8 Aprilie 1839, decedatul Rege Carol a împlinit în primăvara anului acestuia vârsta de șaptezeci și cinci de ani. Partea cea mai mare a vieții sale, aproape o jumătate de veac, se confundă cu istoria renașterii României. Chemat de voința națională să conducă destinul neamului românesc între Carpați, Dunăre și Marea Neagră, tânărul de 27 de ani și-a legat propria soartă de soarta României, zidindu-și sufletul în temelile clădirii nepieritoare, care avea să se înalțe sub privegherea geniului său. Bătrânul Rege, cu sufletul veșnic tânăr, era sărbătorit de un neam întreg și recunoscut de toată lumea civilizată drept eroul care și-a făurit cel mai glorios titlu la nemurire: Carol Intemeietorul. I s'a zis cu dreptate Regele Cel Viteaz, Regele Preaînțelept, Regele Cel Virtuos, dar cartea veacurilor va strânge și va păstra vrednicile lui toate în aceste două vorbe atotgrăitoare: Carol Intemeietorul! Căci el a dat ființă României moderne, a pus temelile Regatului român, i-a creat Dinastia ereditară, a sporit marea familie

a statelor europene c'un stat pe cât de nov, pe atâta de viguros, a deschis la gurile Dunării și pe malurile Mării Negre drum larg culturii apuene!

Vlăstar din străvechul neam de stăpânitori al Hohenzollernilor, Regele Carol, era al doilea fiu al Prințului Anton de Hohenzollern-Sigmaringen și al Prințesei Iosifina de Bader, a cărora fericită căsătorie a fost binecunoscută cu șase copii. Cel mai vrăstnic frate al Regelui Carol Prințesele Leopold, tatăl actualului Rege Ferdinand al României, fusese candidat la tronul Spaniei și candidatura lui provocase războiul franco-german, dela 1870. Alți doi frați, Prinții Anton și Frideric, au servit ca ofițeri în armata prusiană. Anton s'a luptat vitejește în războiul austro-prusian dela 1866, a fost greu rănit și a murit din pricina rănilor sale. Frideric ajunse până la gradul de general. Regele Carol a mai avut două surori, Prințesele Ștefania și Maria. Cea dintâi s'a căsătorit la 1858 cu Regele Dom Pedro al Portugaliei, a doua a devenit prin căsătorie Contesa de Flandra.

În biografia Regelui Carol, Mite Kremnitz scrie despre familia Regelui: „Prințesele Carol Anton a lăsat moștenire fiilor săi o întregime de suflet neastrămutată și cinstită; ei au fost asemenea lui, oameni

sănătoși și cu porniri firești, și într'ale sufletului ca și într'ale trupului având însușiri alese, fără de acele înrăstătoare scăderi ale multora dintre cei bogăți și născuți în mătăsurii, vreau să zic fără de patima trăirii numai pentru sine și a poftelor desfatătoare, cari sunt relele obicinuite ale celor ce stăpânesc. Ei, dimpotrivă, n'aveau dthul castei și nici infumăturile celor de starea lor, fiind oameni fără logămfare și deșertăciuni nebunești.

Spiritul care domnea în casa Prințului Carol Anton era al celei mai bune creșteri și al celor mai desăvârșite bune-moravuri. Prințesele știa să prețuiască și avea în deprindere așa numitele virtuți ale lumii celor mici: de cu bună vreme a trezit în copiii săi neastrămutat sentiment al datoriei, al ascultării fără de preget, rânduială, cuviință, neșterea din poruncă și simplitatea, — acestea cărmuiau palatul din Sigmaringen, și toate erau străbătute de duhul cucerniciei și al adevăratei evlavii. Pretutindeni se simțea înrăurirea Prințesei, femei de o neobișnută gingășie a sufletului și de-o rară duioșie de mamă. Țneau unii la alții și se iubeau toți ai familiei; mândri de numele și de poziția lor, danșii aveau conștiință, că tocmai poziția și numele lor le impun cu atât mai mari datorii. Copiii n'au auzit în casa părintească nicio dată altceva decât, că aristocrația cea mai înaltă de pe lume este no-

blețea spiritului și a inimei și că numai fiind oameni cât se poate de desăvârșiți vor putea să-și ție nepătat strălucitorul lor nume. Prințesele Carol Anton și într'ale politice ca și într'ale purtării în societate era cu totul liberal și un coavins luptător pentru unirea tuturor provinciilor germane sub căma Prusiei. Acest ideal, spre care năzuia, l-a și făcut să-și jertfească propria s'a suveranitate în anul 1849».

În parcul și palatul dela Sigmaringen, scâldat în izvorul Dunării și prin regiunile pitorești din împrejurime, Prințul Carol își petrecea anii copilăriei voioase, până la vârsta de unsprezece ani, când începură anii săi de studii la un iostitut de educație din Dresde, unde rămase până la 1856. Educația militară, ce se dete tânărului vlăstar de Hohenzollern, îl oțeli tot mai mult pentru misiunea ce-l aștepta și pe care nimenea n'o bănuia încă.

Intrând în armata prusiană la 1 Ianuarie 1857, Prințesele Carol își desăvârși educația ostășească la Berlin, sub conducerea unui căpitan atașat persoanei sale, și în 1859 ajunse sublocotenent în regimentul de artilerie al gardei regale. Pentru completarea cunoștințelor sale geografice și etnografice, întreprinse o călătorie mai lungă prin Franța, Anglia, Spania și Africa de nord. Întors în patrie, se stabili o vreme la universitatea din Bonn, ascultând îndee-sebi cursurile de istorie. Revenind la ser-

sască va începe se bombardeze orașul. Comandantul trupelor noastre a dat răspuns negativ, și Rușii după a-meză au deschis focul de artilerie asupra orașului. Artileria noastră a răspuns imediat cu bărbăție și a adus la tăcere pe Ruși. S'a constatat, că Rușii încep să se retragă. Trupele noastre au trecut cu grabire râul Prut și au luat pe dușman la urmărire, cu bun succes, silindu-l să se retragă până la granițele Rusiei. Rușii au avut mulți morți și răniți, iar granatele lor n'au făcut mari stricăciuni în Cernăuți. Pe lângă alte edificii, a fost deteriorată însă puțin și reședința mitropolitului gr.-ort. Trupele noastre au făcut mulți prizonieri și au pus mâna pe arme rusești și pe multă muniție.

Din *Sârbia* vin știri despre noue învingeri ale armatei noastre. Trupele sârbești au fost alungate din întăriturile lor puternice, acoperite cu beton, dela Metcovici, lăsând pe câmpul de luptă mulți morți și răniți, multe arme și multă muniție. Pe când se întâmpla lucrul acesta în centru, la aripa stângă s'au dat alte lupte, cu succes, căci trupele noastre au ocupat localitatea Tabanovici, și încă alte patru sate, scoțind și aci pe Sârbi din întăriturile lor. S'a dat asupra lor un atac îndârjit cu baioneta, care a fost repetat de șase ori, pentru că s'au apărât Sârbi cu mult eroism. Orașul Șabaț asemenea a fost luat cu asalt de trupele noastre.

Din *Francia* nimic nou. E tot încă nedecisă lupta cea mare, care decurge aci. În *Belgia* încă se mai dau lupte, pentru cucerirea micului rest de țară, care n'a ajuns încă în posesiunea Germanilor. Aci luptă Belgienii, Francezii și Englezii împreună în contra Germanilor. Ziarul «*Times*» scrie despre aceste lupte următoarele: «*Baia de sânge, provocată de luptele din zilele din urmă, devenite din zi în zi tot mai vehemente, a fost fără păreche de mare și a întrecut perderile luptei celei mai mari din războiul ruso-japonez. Germanii au jertfit batalioane întregi, dar și perderile aliaților au fost foarte mari. Lupta desperată decurge și acuma, și anume, pe uscat, pe apă, în aer, și sub apă. O astfel de luptă n'a văzut lumea până acuma*»...

Conflictul dintre *Turcia și Rusia*, provocat de flota rusască, a avut de urmare, că atât ambasadorul rusesc din Constantinopol, cât și cel francez și englez, și au părăsit posturile. Prin urmare, legăturile diplomatice între *Turcia și cele trei puteri mari* din tripla înțelegere, sunt rupte. Guvernul turcesc a dat un comunicat, în care constată pe temeiul faziunei matrozilor ascultați, că conflictul a fost provocat de Ruși. Rușii iarăși spun, că a fost

o mică neînțelegere la mijloc. Turcii s'au pus de altcum pe picior de războiu și pe uscat. Și-au concentrat trupe numeroase în Palestina, pentru a intra cu ele în Egipt. O parte din ele ar fi intrat deja în Egipt, după ce ambasadorul turcesc dela Londra a prezentat guvernului englez ultimatul Turciei, provocându-l, să-și retragă toate trupele din Egipt. O altă armată mare turcescă, de 200.000 soldați, ar sta gata de a intra în Caucaz, iar un corp de armată turcesc va intra în India. Se crede însă, că nici Englezii, nici Rușii, nu vor forța războiul cu Turcii, ci își vor reserva pentru mai târziu refuirea cu *Turcia*.

Raporturile diplomatice sunt rupte și între *Sârbia și Turcia*, pentru că și ambasadorul Sârbiei a plecat din Constantinopol, după ce a predat întâi guvernului turcesc nota diplomatică, prin care anunță, că țara sa se consideră ca aflătoare în stare de războiu cu *Turcia*. Știrile ultime apoi ne spun, că ostilitățile s'au început deja între Ruși și Turci, și că trupele rusești au fost silite să se retragă cu mari pierderi.

Criză de cabinet în Italia.

În urma unor neînțelegeri (cu privire la anumite chestii financiare militare) dintre ministrul de finanțe *Rubini* și ceilalți membri ai cabinetului italian, a demisionat întâi *Rubini*, apoi întreg cabinetul. Regele Italiei a consultat pe toți fruntașii politici ai țării, și în consonanță cu vederile lor a încredințat iarăși pe demisionatul ministru president *Salandra* cu formarea noului cabinet.

Nr. 12106 Bis. 1914.

Publicațiune oficială.

Postul de Spiritual greco-oriental la institutul regnicolar de Corecțiune din Gherla (Szamosujvár) acum vacant, cu dotațiune anuală de 2000 coroane, cu cartir în natură, eventual relut de cartir de 540 cor. anual și relut de întreținere de 350 cor. anual dependent de încuviințarea Domnului Ministru, este a să îndepline prin denumire din partea înaltului minister reg. ung. de justiție la propunerea autorității supreme arhidiecezane.

Cu privire deci la înalta rezoluțiune ministerială Nr. 61960/1914 I. M. IX. prin aceasta se fac atenții toți cei ce ar dori să ocupe postul amintit, ca în termen de 30 zile dela datul publicării să-și prezente aici suplicile lor instruate cu documente despre etatea, cunoștința limbilor, examenul de calificațiune preoțească, promovarea la gradurile preoției și despre aplicarea și serviciile lor de până acum.

vicinul militar, fu înaintat la 1863 locotenent în al doilea regiment de dragoni și'n toamna aceluiaș an fu oaspele Impăratului Napoleon III la Comp'agne, câștigând cu acest prilej deosebita și statornică simpatie a Impăratului, care ținea mult la înrudirea sa cu familia Prințului Carol.

În atmosfera Berlinului, unde-și făcea serviciul militar, Prințule Carol ducea o viață destul de înăbușită. Sufletul său plămădit pentru fapte mari, nu se putea simți la largul său nici în monotonia zilelor de pușnic ostaș, nici printre camarazii săi de arme, prea sglombii și prea ușurei pentru tânărul preocupat de gânduri mai înalte și frământat de aspirațiuni către un ideal, care-i licărea în depărtări nelămurite... La 1864, când izbucni războiul pentru Schleswig-Holstein, regimentul din care făcea parte Prințule Carol, rămase pe loc. Tânărul ofițer ar fi dorit să se arunce în foc și ceru să fie trimis pe câmpul de luptă. I se îngădui după multe stăruințe și fu atașat Prințului de Coroană Frideric, de care-l legă o strânsă prietenie născută în timpul celor trei luni de campanie. Ca ofițer de ordonanță al Prințului Frideric, dânsul străbătu țara vrășmașă cruciș și curmezis, luă parte la diferite lupte, dar situația nu-i dăde prilejul să se distingă personal. Dorul de fapte vitejești, care-i fierbea în suflet, rămase tot nepotolit. După războiu fu înaintat căpitan de cavalerie, însă mărșărea

de-a nu se putea manifesta îl copleșea tot mai mult. Anul 1865 se scurse pentru dânsul turbure și pustiu... Totuși în curând avea să-i bată și lui ceasul istoric!

În ziua de 11 Februarie 1866 Cuza Vodă fusese silit să abdice. România voia să înfăptuiască în sfârșit alegerea unui Domn străin și întemeierea unei dinastii ereditare. Numai astfel Prințepatele-Unite puteau nădăjdui să se mântuiască de sub secularul blăstem al sfârșirilor fratricide, al rivalităților pentru Domnie, al luptelor de partid alimentate de ambițiile și urile familiilor boereste.

După refuzul contelui Filip de Flandra, care fusese ales Domn al României, glasul mult încercatei națiuni se rostă pentru Prințulele Carol de Hohenzollern-Sigmaringen. Un plebiscit național, săvârșit în zilele de 2 până la 8 Aprilie 1866, oferă tronul țării dela gurile Dunării tânărului Prințule, născut la izvoarele marelui flaviu. Era un semn al providenței și prin glasul Românilor liberi se rostise gravitatea unei chemări providențiale. Calea faptelor mari, al cărora dor neliniștește afăta vreme sufletul Prințului Carol, acuma se deschidea ademenitoare înaintea eroului de mai târziu. O cale sinoasă ca ne alta, care avea să-l ducă la o glorie cu atât mai orbitoare.

Fără să chibzuiască prea mult, Prințulele Carol primi chemarea, ca un adevărat erou, gata să lupte până la cea

Să observă, că la postul din chestiune pot veni în combinație numai acei preoți, ori clerici absolvenți din arhidieceza Transilvaniei, cari pe lângă o calificațiune superioară, sunt bine deprinși în limba maghiară și au inclinare specială și dexteritate pentru îndreptarea morală a celor osândiți, ear dintre cei calificați vor fi preferiți cei ce sunt văduvi, eventual celibi, încă tineri și în bune puteri fizice.

Sibiu, 18 Octomvrie 1914.

Consistorul arhidiecezan.

Carierele vieții

de Iuliu Crișan.
(Urmare).

Cursul pentru manipulanții motoarelor cu gaz.

La cursul acesta pot lua parte aceia, cari voiesc să cunoască construcția, lucrarea și manipularea motoarelor mănate cu benzină, petrol, spirit etc.

La acest curs se primesc proprietarii de astfel de motoare, fabricanți precum și aceia cari voiesc să se ocupe cu aceasta. La sfârșitul cursului fac examen.

Cursul electrotehnic.

Cursul electrotehnic cuprinde un curs pentru mașiniști dela mașinele dinamice.

Scopul cursului pentru mașiniștii dela mașinile dinamice și dela motoarele electrice este pregătirea necesară a acestora la manauarea mașinilor dinamice și a motoarelor electrice. Cursul ține 3 luni.

La cursul acesta se primesc proprietarii de fabrici, de întreprinderi, ateliere, apoi conducătorii tehnici, oficianții precum și astfel de meseriași, cari au terminat cursul de mașiniști la mașinele de aburi.

Scopul cursului pentru monștri electrice e de a-i înzestra cu cunoștințele necesare, spre a putea aplica curentele electrice la instalațiuni industriale. Cursul acesta ține 5 luni și în timpul acesta în câte 8 ore pe săptămână se predă teorie și se fac exerciții de instalare, în 6 ore deprinderi în atelier, iar în 4 ore desemn.

La acest curs se primesc astfel de meseriași, cari s'au ocupat deja cu astfel de instalări, apoi absolvenții școalei de metalurgie, dacă au cel puțin un an de praxă, și funcționarii fabricilor electrotehnice, precum și manipulatorii acestora.

Cursul se ține în Muzeul tehnologic din Budapesta (Népszínház utca 10).

Cei-ce absoalvă cursurile acestea, pot afla aplicațiuni rentabile la întreprinderile pentru lumină electrică, la instalarea telefonului, și la tramvaie (120—200 cor. lunar).

Cursurile pentru desăvârșirea pregătirii.

Cursurile acestea au de scop, ca prin ele meseriașii, calfele și muncitorii să-și desăvârșiască cunoștințele. În urmare, la

aceste cursuri pot lua parte ori-ce meseriași și calfe, precum și învățăceii scăpați de sub obligamentele școalelor învățăceilor industriali, și se țin din Octomvrie până la sfârșitul lui Martie, în orele de seară și Duminecă înainte de ameză.

Materialul de predare se acomodează interesului ascultătorilor, dar în general e următorul:

Obiecte de interes general:

Deprinderi stilistice. Aritmetică și geometrie aplicativă. Geometria descriptivă. Contabilitate. Desemn.

Afară de aceasta se tratează și alte lucruri, ce privesc pe meseriași: cambiul, legea industrială etc.

Obiecte de specialitate:

Desemn de specialitate. Tehnologie aplicată. Facerea de preliminară industrială.

Exercițiile practice din sfera meseriilor, ca diferite construcții etc.

Astfel de cursuri sunt în tot locu', unde sunt școli industriale de ori-ce grad. Acolo unde nu sunt, le înființează Muzeul tehnologic și le controlează. Cursuri pentru desăvârșirea pregătirii sunt aproape pentru fie-care fel de meserie.

Cursuri practice.

Cursurile aceste au în vedere mai mult partea practică; la ele se fac mai mult exerciții de atelier și numai 8—10 ore pe săptămână sunt destinate teoriei; cu care ocaziune se propun numai cele necesare pentru înțelegerea lucrurilor, ce li se arată în mod practic. Astfel de materii se iau din sferă diferitelor construcțiuni, din desemn de specialitate, din tehnologie, din comput și contabilitate.

Atât deprinderile de atelier, cât și materialul teoretic se predau după gradul de pricepere și după trebuințele celor prezenți. Instrucția e cu totul individuală.

Cursurile acestea țin dela 3—5 săptămâni, și măiestrii, cari iau parte la ele dar nu locuiesc în orașul unde se țin, se împartășesc de un ajutor de stat, care e de 20 cor. pe săptămână.

Fiind-că măiestrii, cari au luat parte la aceste cursuri practice, doresc a-și desvolta succesiv cunoștințele și mai departe, guvernul a hotărât a continua și a desvolta aceste cursuri, dovedite a fi de mult folos.

Școale industriale speciale.

Scopul școalelor speciale de industrie e de a crește calfe bine pregătite, atât din punct de vedere teoretic, cât și practic. În aceste școale învățământul e gratuit. Pentru a se face posibil, ca și copiii cu părinți mai săraci să se poată califica prin astfel de școale, cele mai multe din ele sunt provăzute cu internate, unde cei săraci, dar cu purtări bune, pot primi întreținere gratuită, sau pe lângă o plătire mică.

Școlile speciale sunt: pentru industria de lemn, pentru industrializarea me-

din urmă suflare, gata să lupte și să învingă!

Starea generală a Europei era cât se poate de turbure și agitată. Izbucnise războiul între Prusia și Austria, pământul între patria de până acuma și între patria viitoare a tânărului Prințule ardea spre picioarele Celui ce avea să pornească spre Răsăritul misiunii sale istorice. *Turcia*, *Rusia* și mai cu seamă *Austria* vedeau cu ochi răi urcarea mândrului viăstar de Hohenzollern pe tronul României. Numai *Napoleon III*, generosul sau protector și prietenul pe-atuncea prea puternic al poporului latin din Orient, precum și pătrunzătorul Bismarck, îl încurajară să-și încerce norocul.

E cunoscută taina cea mai mare în care s'a strecurat noul Domn până la hotarele patriei sale viitoare. De teama autorității austriace și ungurești, cari vor fi primit ordin să stea la pândă, ca să ație calea Prusiacului vrăjmasit, Prințulele Carol străbătu pământul împărăției habsburgice ghemuit într-un vagon de clasa a doua, sub aspectul indiferent al unui simplu voiajor.

Când îl recunoscură cerberii chesaro-crăiești, era prea târziu: noul Domn și stăpan peste plaiurile lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul pusese piciorul pe pământul românesc, unde avea să prindă rădăcini pe veci, — dânsul și urmașii săi!

În ziua de 10 Mai 1866, când își făcu intrarea triumfală în București, Domnitorul Carol rosti către reprezentanții națiunii, adunați în Dealul Mitropoliei, aceste cuvinte, pe cari le adevăriră toate faptele vieții sale de suveran:

„Punând piciorul pe acest pământ sfânt, am devenit Român... Vă aduc o inimă deschisă, gânduri curate, o viață ne-strămutată de-a face binele, un devotament nemărginit către noua mea patrie, precum și acea desăvârșită cinstire de legi, pe care am moștenit-o dela străbunii mei. Cetățean astăzi, mâine, de va fi nevoie, ostaș. Eu voi împărtăși cu voi zilele cele bune și și cele rele.

Din clipa aceasta, toate sunt comune între noi; încredeți-vă în Mine, precum Eu mă încred în voi! Numai Dumnezeu știe, ce ascunde vitorul patriei noastre, — din partea noastră să ne mulțămim a ne îndeplini datoria! Să ne întărim prin bună înțelegere, să ne unim puterile, ca să putem fi la înălțimea evenimentelor! Providență, care a condus pe Alesul vostru până aci, și care a înălțat toate piedecile din calea mea, nu va lăsa nedesăvârșită opera sa!...

Și din clipa aceea s'au început pentru Prințulele Carol și grijile și ziele de muncă grea!.

(Va urma).

talelor, a lutului, pentru țesătorie, pentru prelucrarea pieilor și pentru sculptură de piatră.

1. Școala specială pentru industria de lemn.

Astfel de școală este școala reg. ung. de stat din Ujpest (m. kir. állami faipari szakiskola), care are de scop înregistrarea școlărilor cu cunoștințe atât teoretice cât și practice din industriile, ce se ocupă cu prelucrarea lemnului, adică: măsuritul, strugăria, sculptura în lemn.

În această școală pot fi primiți, elevi, cari au absolvat 4 clase elementare și 2 medii, ori apoi 6 clase elementare, precum și ucenicii, cari au isprăvit cu succes clasa a III a școlii învățăcelilor industriali și au împlinit 12 ani.

Spre a fi cineva primit în această școală, trebuie să se prenoteze în cancelaria școlii, care se află în strada Gyár utca Nr. 45 și anume până la finea lui August.

Elevii se primesc ca elevi ordinari cari nu plătesc nici taxă de instruire și nici didactru. Ca elevi extraordinari se primesc aceia, cari voiesc să se specializeze numai din un anumit cerc de cunoștințe.

Elevii din această școală se împartășesc de stipendii de 300 și 500 cor. dela guvern.

2. Școala specială pentru industria de lemn și pentru cea de metale.

Astfel de școli sunt în Arad, Cluj, Mureșoșorhei, Seghedin, cari pe lângă branșele lemnăritului au de scop pregătirea temeinică a calfelor de tot felul de lăcătuși și de fauri.

Ca elevi în această școală pot fi primiți aceia, cari au absolvat 2 clase medii, sau 6 clase ale școlii populare, precum și absolvenții clasei a III. a școlii învățăcelilor industriali.

Fiind-că numărul celor ce se primesc e limitat, primirea se face pe baza anunțării. Această anunțare trebuie făcută până la 15 August la direcțiunea școlii, alăturându-se următoarele documente: atestat de botez, atestat școlar, atestat medical, atestat de revaccinare și declarație dela părinți, că vor lăsa copilul să isprăvească cursul întreg.

În aceste școli se primesc 12 la metalurgie, și 6 la industria lemnului.

Învățământul se începe în Septembrie, cel teoric se încheie în Iunie, iar cel practic în Iulie. În August sunt vacanțe. Cei primiți trebuie să se prezinte în 1—3 Sept. la înscriere. Didactru nu este.

Școlarii, cari au isprăvit cu succes eminent clasa a II-a se primesc în clasa I a școlii superioare de meserii, (m. kir. állami felsőipariskola), bine înțeles, dacă etatea permite.

Tot o astfel de școală este și în Timișoara, cu deosebirea, că aici sunt instituite și 2 clase pregătitoare pentru elevii, cari n'au pregătirea anterioară recerută pentru școlile de specialitate. În clasa I pregătitoare se primesc copii cari au isprăvit cu succes bun cl. IV a școlii populare.

În școala specială propriu zisă se primesc în locul prim băieții cari au absolvat cele 2 clase pregătitoare; apoi dacă este loc, absolvenții clasei a VI, și cei cu 2 clase medii sau învățăceli, cari au absolvat cu succes clasa a III a școlii industriale.

Anunțările se fac până în 15 August, iar înscrierile în 1—3 Septembrie.

În clasele pregătitoare se plătește didactru de 20 cor. anual.

Fiecare băiat e dator să-și aducă haină de lucru.

Absolvenții școlilor acestora află ocupațiune în fabrici, cu 4—6 cor. zilnic, sau ca conducători în fabrici mai mici, ori apoi după praxa recerută se pot stabili ca măiestri independenți, ori în fine trec în școala superioară de industrie.

(Va urma).

Pentru vitejie.

Maiestatea Sa, Impăratul și Regele nostru Francisc Iosif I a ordonat să se exprime recunoștință și laudă pentru ținuta vitează dovedită în fața dușmanului, locotenentului Eugen Cimpoca, dela regimentul 65 de infanterie, și sublocotenentului George Buna, din regimentul 50 de infanterie. Au fost apoi decorați următorii ofițeri și soldați români:

Ordinul coroana de fer. cl. 3 cu decorațiunea de războiu s'a conferit liber de taxă ca recunoștință pentru servicii deosebite și ținută vitează în fața dușmanului locotenent-colonelului Victor de Moga.

Crucea militară pentru merite cu decorațiunea de războiu drept recunoștință pentru ținută vitează în fața dușmanului s'a conferit: maiorului Corneliu Cosgaria din regim. 51 inf., maiorului Ioan Popoviciu din regim. 82 de inf., locotenentului Nicolae Licareți din regim. 2 de inf., locotenentului Iustin Hossu din regim. 43 de inf. și locotenentului Emil Savu din regimentul 5 de infanterie.

Crucea de argint pentru merite, medalie pentru vitejie, fruntașului Ioan Boza din regim. de inf. 64.

Medalia de argint pentru vitejie cl. I: caporalului Ioan Pașca regim. 63, caporalului George Ciurdureac regim. de inf. 64, caporalilor Dămian Spărcă și Toader Demeina din regim. de inf. 80, sergentului-major Iosif Petruș din regim. de inf. 98.

Medalia de argint pentru vitejie cl. II: caporalului Simeon Mihalca, infanteriștilor Ioan Filip, Ioan Seni și Tudor Todoran toți din regim. de inf. 63 (bat. 1), infanteriștilor Ivancuș Florea din regimentul de inf. 64 (bat. 3), sergentului L. Șindelar din regim. de inf. 84, sergentului Gheorghe Petcuș și fruntașului Iosif Fodor, ambii din reg. de inf. 29, sergentului G. Gorie Moldovan din reg. de inf. 70.

NOUȚĂȚI.

Pentru răniții români. Domnul Nicolae Iorga, profesor universitar în București, a trimis pe seama răniților români dela noi suma de 100 (osută) lei.

În memoria vitejilor. Sașii sibiieni întemeiază un fond, pentru a se ridica în biserica luterană a orașului o tablă comemorativă, unde să fie săpate numele soldaților sași căzuți în actualul război și aparținători acestei comunități bisericesti.

Concert în scop filantropic. Reuniunea altarului romano-catolic din Sibiu organizează pentru ziua de 4 Decembrie n. 1914 un concert filantropic în favoarea Crucii Roșii. La acest concert își va da concursul și doamna Veturia Triteanu.

Rescumpărare. În locul Dumitru Vulcu, director de bancă în domn, a depus la episcopatul bisericii din Sibiu-Cetate, la fondul pentru ajutorarea copiilor săraci de școală, suma de 10 Cor. ca rescumpărare a felicitărilor de ziua onomastică.

Convocarea studenților. Un ucuz din 26 Octombrie, dat din partea țarului, cheamă studenții din Petersburg la serviciul militar. Studenții au să intre fără amănare în școlile superioare militare, iar după patru luni vor fi înaintați la gradul de ofițeri. Uzuzul a fost cetit de rectorul universității în fața tuturor studenților întruniți în aula universității. După cetire a urmat o patriotică cuvântare rostită de acelaș rector.

Premiile Nobel. Comitetul fundațiunii Nobel — cum se scrie din Stockholm — a propus guvernului, în înțelegere cu Academia suedeză, ca premiile Nobel pentru medii în chimie, fizică și literatură pe anii 1914 și 1915 să fie conferite numai în 1 Iunie 1916.

Calătorie de inspecție. Ministrul de interne ungar Sándor János a plecat în călătorie pentru a controla spitalele în orașele mai mari ale Ardealului, precum și îngrijirea răniților și în deosebi măsurile luate pentru apărare împotriva holerei.

Pentru pace. La începutul lui Decembrie se va ține în Haaga o conferință internațională a socialiștilor, pentru a contribui la încheierea cât mai grabnică a păcii. Vor fi invitați la conferință și socialiștii din America.

Biroul de informațiuni din Piața mare a Sibului este deschis începând cu 1 Noembrie în zile de lucru dela 8—12 ore înainte de amiază și dela 2—4 ore după amiază. Dumineca și în zi de sărbători este închis.

Gubernator german al Belgiei. Principele Ernest Günther de Schleswig-Holstein este numit guvernator civil al Belgiei. Noul guvernator, care a trăit mult timp la Bruxelles, este în etate de 51 de ani. Soția sa e principesa Dorotea de Saxen-Coburg și Gotha.

Târg de țară se va ține la Teiuș, și anume târg de vite în zilele de Joi, Vineri și Sâmbătă, în 5—7 Noembrie n., iar târgul de mărfuri Duminecă în 8 Noembrie n. 1914.

În memoria eroului Dr. Al. Bogdan. În loc de cunună peritoare pe mormântul eroului Dr. Alexandru Bogdan, căzut în războiu, dăruiește familia Tordășian (Sibiu), fondului Aurel Vlaicu pentru stipendiarea tinerilor meseriași cu scop de înmulțirea cunoștințelor în străinătate întemeiat de Reuniunea sodalilor nostri sibiieni suma de 5 cor.

Promoție. Sâmbătă, în 31 Octombrie nou, domnul Constantin Stanca, din Petroșeni, a fost promovat doctor în științele medicale, la universitatea din Cluj.

Scuturi în armată. Infanteria franceză, după informațiunile unor ziare, întrebunțează în luptele de acum scuturi împotriva gloanțelor de pușcă. Acest mijloc de apărare este introdus și în armata rusească.

Prizonieri sârbi. La Maria-Tereziopol a sosit un transport de 1500 prizonieri sârbi, aduși din lupta dela Maciva. În luptele acestea a căzut în mâinile soldaților noștri a cantitate uriașă de muniție și arme sârbești. Armele sunt în cea mai mare parte fabricate franceze, rusești și germane.

Amânare de târg. S'a amânat târgul de vite ce era să se țină la Miercurea în 9—11 Noembrie n. Se ține însă târgul de săptămână obișnuit, la care se pot aduce spre vânzare și vite.

Bani falși. De câțva timp circulează earăș bancnote falșe de 50 coroane. Falșificatele au hârtie mai groasă, linii mai dure și sunt cu 2 milimetri mai înalte decât bancnotele veritabile. Laturea germană a falșificatelelor poartă semnul 288 Serie, iar laturea ungurească cifra 94346.

Supușii austro-ungari și germani în Rusia. Poziția din Petersburg a îndatorat pe toți supușii austro-ungari și germani aflați în Rusia să părăsască țara în timp de 14 zile.

Academia și războiul. Joi s'a ținut o ședință la Academia franceză, la care a participat și Poincaré, sosit în acest scop la Paris. Academia a protestat împotriva afirmărilor, că Franța și aliații săi sunt responsabili pentru marele războiu european. Afară de aceasta și-a exprimat admirarea pentru armatele, care luptă în contra Germaniei și a Austro-Ungariei.

Străzi subpământene. E cunoscut, că trupele noastre în Sârbia și-au săpat locuințe nouă în pământ. Scrisoarea unui ofițer, apărută în ziarul Zeit, spune că soldații au pus table cu numiri pentru șanțurile ce se ramifică în pământ. Una din străzile subpământene se numește „Strada Viena”, alta „Piața Prega”. D'asupra „patalului”, unde stau doi ofițeri, este o tablă cu inscripția: „La comitații veseli”. — Cum se vede, n'a pierit umorul soldaților nici sub pământ.

Pâine de campanie. În Monitorul oficial austriac s'a publicat un ordin ministerial, care hotărăște, ca: începând cu 1 Decembrie 1914 nu se permite în Austria să se coacă alt fel de pâine, decât așa numita pâine de campanie. Pâinea aceasta are să cuprindă un anumit procent de făină de grâu și de săcară, iar restul poate să fie făină de eu curuz, de orz sau cartofi. Pâinea de campanie se va prepara în diferite mărimi, dar de o singură calitate.

Efectele bombardării. Corespondentul ziarului Times raportează, că granatele căzute în orașul Reims au omorât șase sute de cetățeni, și au rănit un număr și mai considerabil. Gloanțele tunurilor au stricat mai mult sau mai puțin 300 de clădiri. Din 110 000 locuitori se mai afla în oraș numai 40 000. Familii singuratiche au trăit în pivnițe zile întregi și n'aveau altă mâncare decât puțin franceze. Mulți s'au îmbolnăvit. Pivnițele de vinuri au fost transformate, pe vremea bombardamentului, în veritabile locuințe.

Răscoala din Africa. Intreaga colonie Oranje din Africa sudică s'a răscolit în contra Angliei. Numărul răscolăților este cam de zece mii, sunt bine armați, au tunuri cu tragere repede și mitralieze. Anglia are acolo trupe în număr de 8 mii de oameni.

Cartea galbenă. Din Copelhega se anunță ziarelor berlineze, că până acuma n'a putut să apară cartea galbenă franceză, deoarece trebuia să fie tradusă în mai multe limbi străine. Cartea galbenă cuprinde acțiunile întreprinse de diplomația franceză cu privire la susținerea păcii și notele schimbate cu diplomația din Germania și cu Austro-Ungaria.

Daune engleze. Gazete din Londra corstata, că micul crucișător german Karlsruhe a cufundat sau a confiscat în Oceanul atlantic corăbii engleze în preț de 20 milioane de mărci. — Crucișătorul Emden, după aceleași gazete, a nimicit până acum 51 de vapoare, între cari 34 engleze, 10 franceze și 7 japoneze.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna”, secția teologică, din Sibiu s'a constituit pe anul școlar 1914/15 în ședința ținută la 12/25 Octombrie 1914 sub președinția Prea Cuvioșiei Sale Dlui director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca în modul următor: Președinte: Dr. Aurel Crăciunescu, prof. sem. Vicepreședinte: Ioan Goron, teol. c. III. Notar I.: Nicolae Gogonea, teol. c. III. Notar II.: Valeriu Olariu teol. c. I. Cassier: Liviu Roșca, teol. c. II. Controlor: Mihail Pușcaș, teol. c. III. Bibliotecar: Vasile Barluțiu, teol. c. II. Vicebibliotecar: George Popescu, teol. c. I. Econom: Ioan Truția, teol. c. II. Membri în comisiunea literară: Nicolae Dima, teol. c. III. Aurel Gabor, teol. c. III. Avram Mateșiu teol. c. III. Aurel Nan, teol. c. II. Traian Sava, teol. c. II. Zaharie Stanciu, teol. c. II. Ioan Gherghel, teol. c. I. Liviu Murgău, teol. c. I. și Nicolae Vasii teol. c. I.

Trenul spital. Așa numitul tren spital nu trebuie confundat cu obișnuitele trenuri pentru transportul răniților. În acest din urmă călătorește toți aceia, cari pot umbla; va să zică nu numai ușor răniți, ci și alte persoane. Vagoanele trenului spital la exterior nu se deosebesc de vagoanele obișnuite pentru marfă, au însă pe de două ori atâtea arcuri. Interiorul lor cuprinde 8 paturi portative pe seama celor greu răniți. Aranjamentul samănă în câțva cu al unei cabine de pe vapoare. Vagonul are o sobă, masă, spălător, etajeră cu materii de desinfecție, lângă fiecare pat este păhar și sticlă de ceai. La vagoanele acestea, care formează trenul spital, se mai adaugă alte patru, și anume: pentru bucătărie, câmară de provizii, farmacie și apartamentul medicilor cu odaie de operațiuni. Instalarea e modernă și nu lasă nimic de dorit. Serviciul sanitar al armatei noastre are 30 de asemenea trenuri spital. Dacă ar avea mai multe, ar fi și mai bine.

Serioase pierderi.

Ziare din Viena primesc din isvor com-petea următoarele:

Rusia a suferit în războiul de până acuma pierderi colosale nu numai în oameni, cari deocamdată pot fi înlocuiți, ci și în arme și munițiuni, care însă nu pot fi înlocuite.

Dacă știm locul, de unde Rusia își procură armele, este evident că pierderea aceasta devine cea mai mare lovitură pentru țara care poartă război. Tunurile rusești se construiesc în trei fabrici, și adică: la Krupp, Schneider-Creuzot și la Putilov.

De prisos să spunem, că fabrica germană Krupp nu mai există pentru împărțirea rusească. Fabrica franceză Schneider-Creuzot abea e în stare să înlocuiască considerabile pierderi din Franța.

Va să zică Rusia n'are să conteze, decât la fabrica proprie dela Putilov; aici însă nu se toarnă decât două modeluri de tunuri, dar chiar și acestea numai cu mari întârzieri. Stabilimentul numit nu poate construi mortiere, nici uzoare, nici grele.

Efectul pierderilor mari s'a simțit în luptele mai nouă din Prusia ostică. Rusia a pierdut acolo peste o mie de tunuri și mitralieze.

Adaogând la acestea cantitatea uriașă de munițiune pierdută, situația e și mai critică pentru moscoviți.

În Galiția au lăsat rușii cinci sute de tunuri și mitralieze, luate de armata noastră și de cea germană. Să nu uităm apoi nici de sutele de mii de puști rusești pierdute. Armele ce rușii păstrează în rezervă, sunt învechite și de foarte mică valoare pentru viitoarele trupe, ce ar mai mobiliza. Insași Rusia s'a simțit conștientă în urma acestor serioase pagube și a încercat totul, să procure arme și munițiune nouă. Dar năzuința i s'a zădărnicit, când a observat că prin Dardanele drumul i s'a închis. În curând avem să ne convingem despre faptul, că în temeiul pierderilor suferite până astăzi, campania rusească este sguduită.

Nr. 619/1914.

(598) 1-3

Concurs.

Cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 6 Maiu a. c. Nr. 5738 Bis., se publică concurs nou pentru întregirea parohiei Petrângenii, cl. III-a, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B.

Concurenții să-și înainteze cererile înscrise conform normelor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterial și cu prealabila încredințare a acestuia să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare la biserică, pentru a cânta, celebra și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 15 Octomvrie 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al Abrudului în înțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopresbiter.

Aviz.

Sigmund Schwarz, mare arendaș în Marosilye, fiindcă contractul arandei sale expiră cu 1-a Maiu 1915, și fanul produs acolo e silit a-l lăsa se fie consumat pe moșie, 2000 oi pot avea pășunat excelent și fan, — primește vite și cai spre iernare până în Maiu 1915 pe livezi de coșat pentru pășunat. (597) 3-4

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare:

PSALTIREA

proorocului și împăratului David.

Ediția a III-a.

Prețul legat cor. 1.60 + 20 fil. porto.

La Librăria arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare:

Însemnările unui trecător

de Octavian Goga.

Crâmpoșe din sbuciumările dela noi.

Prețul 3 cor. + porto postal 30 fil.

Biblioteca Bunului Păstor,

redactată de Dr. N. Bălan.

Nr. 1.

Taina pocăinții

Studiu pastoral

de

Ioan Hanzu,

preot ort. rom.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Nr. 2.

Clerul și chestia alcoolismului

de

Dr. Augustin Egger,

fost episcop de St. Gallen.

Traducere din limba germană

de

Vasile Oana,

absolvent în teologie.

Prețul 80 fil. + 5 fil.

Nr. 3.

La Centenarul Seminarului Andreian

disertație ținută de profesorul

Dr. Aurel Crăciunescu.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Nr. 4.

Chemarea preoțimii noastre.

Considerații de actualitate

de mai mulți.

Prețul 70 fil. + 5 fil.

Nr. 5.

Șase predici

pentru Duminicile Postului mare

și

Un cuvânt

pentru ziua Invierii Domnului

de mai mulți.

Prețul 1 cor. + 5 fil.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

de

E. Hodoș.

Prețul 2.50 cor. + porto 20 bani.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călințarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil. plus porto postal 20 fil.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **35 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **25 cor.**

La Librăria arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare:

ALBUM

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de omnăcăjit. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Boldor A., *Dare de samă* asupra mișcării literare pedagog. din anul școlar 1912/13. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Bunea Dr. A., *Incercare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scriere postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Carta Verde, textul tractatului de pace dela București 1913. Prețul cor. 1.50. + 20 fil. porto.

Cazaban A., *Intre Femeie și pisică*, romane. Prețul cor. 1.50. + 20 fil. porto.

Chirișcu M. I., *Granicerul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Coșbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Diamandy G., *Chemarea Codrului*, poezie vitească în 3 acte. Prețul cor. 1.50 + 10 fil. porto.

Dragescu Dr. I., *Pro patria*, Povestire despre începutul și menirea neamului românesc. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Dulfu P., *Grua lui Novac*. Epopee alcătuită din cântecile de vitejie ale poporului român. Cu ilustrații de A. Murnu. Ed. simplă cor. 1.50, ed. de lux cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Eroi Noștri, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri à 30 bani. Broșura I conține: Războaiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâiele lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.

Farago E.ena, *Din taina vechilor Răspântii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888-1901. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Flaubert G., *Salambo*, roman. Tradus de Ludovic Dauș. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Galaction G., *Biserica din Răsoare*, romane și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Prețul 1 coroană. + 10 fil. porto.

Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tăcuirea ei. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte povești. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Hodoș Z., *Masă ieftină*, găteala mâncărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Prețul cor. 1.20. + 10 fil. porto.

Horia-Petra-Petrescu, *Văduvioara* și alte șase monoloage pentru bărbați și dame tinere. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

În Teara lui Vlaicu. Prinos pomenirii lui Aurel Vlaicu. Prețul 80 fil. + 5 fil. porto.

Ionescu Șiştești G., *Călător*. Prețul cor. 1.50. + 10 fil. porto.

Iorga N., *Note de Drum*. Prețul cor. 1.25 + 10 fil. porto.

Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*, Lecții ținute la Universitatea din București. Prețul cor. 3.50 + 30 fileri porto.

Irimescu Căndești I., *Pe durmurile Cadri-laterului*, impresii și note. Prețul cor. 1.50 + 10 fil. porto.

Katargiu B., *Discursuri Parlamentare 1859-1862*. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Lazar Stefan, *Floarea Betuliei*, roman din epoca Astro-Babiloniană. Traducere autorizată de Alexandru Ciura. Prețul cor. 1.80. + 10 fil. porto.

Lăcea Haralamb G., *Dincolo, Din Dunder în Balcani*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Legea pentru Curtea de Casațiune și de Justiție. Prețul 2 cor. + 30 fil. porto.

Lăcusteanu P., *Suntem Nebuni*, schițe umoristice. Prețul cor. 1.50. + 10 fil. porto.

Lovinescu E., *Aripa morții*, roman. Prețul cor. 1.80 + 10 fil. porto.

Lupaș Dr. I., *Șaguna și Eövrös*, conferință ținută în sala festiva a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la „Asociațiunea” din Sibiu la 8 Decembrie 1913. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Minescu I., *De voroă cu mine însu-mi*, poezii, cu desemnări de Iser. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.

Moldovan S., *Ardealul II*, Ținuturile de pe Murăș. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Mureșanu Iacob, 1812-1887 *Album Comemorativ*. Prețul cor. 3.50. + 20 fil. porto.

Murnu G., *Istoria Românilor din Pind Vlahia mare 980-1259*, studiu istoric după izvoarele Bizantine. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Pătrășcanu D. D., *Timotei Mucenicul*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Pillat I., *Eternități de o clipă*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Popescu General Al. Candiano, *Războiul Neatârării*, asaltul și luarea Griviței. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Pușcariu Ioan cavaler de, *Notițe despre întâmplările contemporane*. Broșată cor. 3, legată cor. 3.50 + 20 fil. porto.

Pușcariu Dr. I., Ioan de Preja, Dr. L. Borcia, Dr. I. Lupaș, Dr. Ioan Mateiu și Dr. S. Dragomir, *Contribuțiuni istorice privitoare la trecutul Românilor de pe pământul crăiesc*. Prețul 4 cor. + 30 fileri porto.

Rădulescu-Niger N., *Orfanii Neamului*, Roman Naționalist. Prețul 4 cor. + 20 fileri porto.

Sadoveanu M., *Privești Dobrogene*, romane. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Schiopul I. I., *Chestiunea polonă*. Rolul cooperativelor în lupta de conservare națională a Polonilor din Germania cu o hartă explicativă. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Sergent St. G., *Amintirile mele din Războiul pentru Independență*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Simionescu-Râmnicianu M., *Propilele Artistice*, articole Teoretice și Dari de seamă. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Stanca Dr. S., *Pocăiții*, Studiu pentru combaterea sectei pocăiților. Prețul 4 cor. + 20 fil. porto.

Stoica G., *Alte vremuri*, schițe și povestiri. Al 3-lea volum din Biblioteca Scriitorilor dela noi care apare sub aspectul „Asociațiunii”. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Suciu Em., *Țiganul la vânat*, comedie originală în două acte și *Arde în țigănie*, în versuri. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Theodorian Caton, *Povestea unei Odăi*, romane. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Virgiliu, *Eneida*, tradusă în proză de N. Pandelea. Prețul cor. 2.50. + 20 fil. porto.

Vitejiile lui Mihai-Vodă, documente publicate de Nerva Hodoș. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Vlahuță A., *Dreptate*, romane. Ediția I-ă a acestei cărți s'a trecut în decurs de vreo câteva zile toate și a eșit deja ediția II-a în 5-6 mii de exemplare. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.